

Alkotmánybíróság
1055. Budapest, Pf.: 773.

A
Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága
Tisztelt Dr. Sulyok Tamás Elnök Úr!
1535. Budapest, Pf. 773.

KECSKEMÉTI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
Érk.: 2019 SZEP 19/2019.	
Példány:	Mell: db
Az ügyirat számja: 14K 27.618/2017	

Alulírott S. Nagy Attila ügyis, mint a Nemzeti Ökológiai és Természetvédelmi Egyesület NGO korábbi [REDACTED] székelyét szintén biztosító [REDACTED] szám alatti **kérelmező** az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c), d) pontjában foglaltak alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. Tv. 26.§. (1) bekezdésére és a 27.§-ára tekintettel az alábbi

Alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

A kérelem alapja:

Az indítvány **alapjául** a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. (a továbbiakban **Tvt.**) **42.§.(3) bekezdés b) pontjával**, a **68.§. (2),(3) bekezdésével**, továbbá a védett és fokozottan védett növény és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001.(V. 9.) KöM rendelet (a továbbiakban **Rend.**) **1. számú mellékletével szembenálló a jogalkotásról** szóló 2010. évi CXXX. Tv. (a továbbiakban **Jat.**) **2.§. (2),(4) bekezdése**, a Tvt. **68.§. (4) bekezdése**, a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. Tv. (a továbbiakban **Ptk.**) **96.§-a**, a **112.§. (1) bekezdése**, a **121.§. (1) bekezdése** szolgál, mely a védett növényi egyedek **adás-vételekor** és a **tulajdonjogi** változásakor merül fel.

A kérelmező alkotmányjogi vizsgálatát kéri a védett növényi egyedek adás-vételét megtagadó hatósági engedéllyel szembeni **keresetét** elutasító Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság **14.K.27.618/2017/22.** számú **Ítéletének** és a felülvizsgálati eljárásban hozott ezt helybenhagyó **Kfv.VI.37.990/2018/8.** számú Kúria **Ítéletének** a vitatott fenti jogszabályok Nemzeti Joggal és Alaptörvénnyel való **összhangjával együtt** az alábbi indokaira tekintettel.

A jogsérelem alapja:

A **tényállás** szerint [REDACTED] az erdőről és a vadgazdálkodásról szóló 1961. évi VII. Tv. **10.§. (2) bekezdése** alapján 1965-80. között **gyűjtött** és **magántulajdonba** vett virágokat a [REDACTED] szám alatti ingatlan kertjébe ültette, mely cselekménye **megfelelt** a természetvédelemről szóló 1961. évi 18. törvényerejű rendeletnek és a 12/1971.(IV.1.) számú Kormányrendeletnek, ezért [REDACTED] az **1995. augusztus 1-én** kelt ajándékozási és adásvételi szerződéssel a fentiek miatt **jogszerűen jutott** a szülői házhoz, akitől **1997. március 6-án** a kérelmező megvásárolta az ingatlan a védett növényekkel együtt, azonban a felek és az ügyvéd sem volt tisztában az **1997. január 1-én** hatályba lépő Tvt. **42.§. (3) bekezdés b) pontjával** és az 1/1982. (III. 15.) OKTH rendelet 1. számú mellékletével, mely a kertben körülbelül **30 fajt védelem alá vett.**

Ugyanakkor a hatóság már a kérelmező **2000. november 22-én** kelt levele kapcsán értesült a védett fajokról, sőt a [REDACTED] már a **2001. február 3-án** kelt javaslatában a „**helyi védetté nyilvánítást**” támogatja a korábbi helyszíni terepbejárása során **megállapított** több védett és nemzetközi oltalom alatt álló növényre tekintettel, azonban az engedélykéresem az elmulasztása **nem járt** szankcióval, hiszen ez a gólyafészek engedélyezésekor sem merült fel, tehát **tudomásul vette** a magántulajdoni jogállást, mivel a Tvt. **68.§. (3) bekezdése** alapján **nem döntött a tulajdonviszonyokról**, holott arról a felmérésekkel **ismeretei voltak**, sőt a **60 éves tiszafa magántulajdona eleve nem kérdéses az átültetés lehetetlensége miatt.**

Ezt követően a kérelmező [REDACTED] Akadémikus iránymutatását kérte, így sokmillió forintos ráfordítással **megőrizte** és **fejlesztette** az ingatlan, sőt 3 tucat tartási és begyűjtési engedélyt kapott 3 hatóságtól, azonban csak 1 kockás liliomot **vett át**, mégis a Tvt. **68.§. (3) bekezdése** szerint erről **sem hoztak** döntést, mely később szintén jogellentmondást okozott, majd az **1998-ban** közterületre kiültetett, de csak **2008-ban** kinyíló **csilláros sármák** kapcsán „**minta**” engedélyért folyamodott, ugyanis az NGO elnökévé választása után szükségét látta, hogy Baja Város HÉSZ rendeletében a helyi védetté nyilvánítása érdekében eljárjon, melyért 15 évet kellett dolgoznia, míg „**Egyedi Tájéértékként**” feltüntették a kertet.

Am a hatóság [REDACTED] és a kérelmező birtokba kerülését bűncselekményként értékelte, amely miatt 2008-ban feljelentéssel élt, azonban az Ügyészség a jogszerű tulajdonszerzést és a növények Tvt. előtti ottlétét rögzítette, illetve a hatósági eljárásban felszólították arra, hogy **taxatív adja meg** a védett egyedszámot, mivel az a Tvt. 68.§. (3) bekezdéséhez szükséges, holott a legtöbb fajnál minden **tudományos alapot nélkülöz** a talajban lévő **szaporulatok** meghatározása, vagyis a jogszabály eleve **teljesíthetetlen korlátot** állított fel, mégis **ennek ellenére sem** került sor a szankcióra, sőt az eljárás megszüntetése **sem volt** eredménytelen, ugyanis ekkor már **10 éven túli a hatóság által ismert** védett fajok birtoklása, ezért a Ptk. **121.§. (1) bekezdése** szerinti **elbirtoklással** biztos lett a tulajdonjoga, ha az, kérdéses volt.

Ugyancsak **releváns tény** az, hogy a kérelmező 1999-től folyamatosan tartotta a kapcsolatot a Kiskunsági Nemzeti Park (korábbi hatóság) képviselőjével, aki az NGO egyik alapító tagja, ezért a kert általa történt **megismerése után**, már a kérelmező **tulajdoni jogállása alatt** lett védetté nyilvánítva a Rend. 1. számú mellékletével az 5 tucat „illatos hunyor”, a „hóvirág” és a meghatározhatatlan számú „mátrai madárhúr”, de ez ügyben sem indult eljárás a Tvt. 42.§.(3) bekezdés b) pontja, a 68.§. (3) bekezdése szerint, illetve 2012-ben e tárgyban szintén **eleve érvényesült** a 10 éven túli elbirtoklás a Ptk. **121.§. (1) bekezdésével**, tehát a hatóság és a Bíróság **sem** vette figyelembe a felhívott **menet közbeni jogszabályváltozást**, holott az a tulajdonszerzés kapcsán releváns hatással volt a felperes tulajdonviszonyaira, miután e faj egyedeire a későbbi adásvétel során **magántulajdonaként** a Tvt. **4.§. a) pontjával** és a Ptk. 96.§-ával megállapított **természeti erőforrásra** vonatkozó előírásokat kellett alkalmaznia.

Sajnos a hatóságok és a Bíróságok **sem vették figyelembe** a kérelmező fenti jelzéseit, holott e három faj egyedeire az eladásukkor már magántulajdonaként és az ingatlanon kívül **külön kell rendelkeznie**, ugyanis az a hatóság által ismert **a birtoklás közben vált** természeti erőforrássá, ezért a válás miatti kényszerű eladást **feltételhez kötötte** azzal, hogy az okirat **tartalmazza** a védett növényekre való **hivatkozást** az igazságügyi szakértői szakvélemény **átadásával** együtt, amelyet szóban **megerősítettek** az új tulajdonos apjának kertézmérnöki végzettségével, de ennek **valótlansága** sajnos hamar kiderült, amikor [REDACTED] a kertben **drasztikus növényzetirtást** végzett és a **belső**, továbbá a számlával igazolt **védett Mórággyi Természeti Emlékhelyről** származó **gránit boltíves külső és vasrácskerítéseket elbontotta**.

Az ingatlantulajdonos fenti cselekményével **megváltoztatta a védett flóra mikroklímáját**, mivel egy magas **zárt** falkerítést emelt a növények köré, ezért az NGO botanikusa **felhívta** a figyelmét a Tvt. **betartására** és az engedéllyel rendelkező gólyafészek **elbontása tiltására**, melyet „**lefújhatott a szél**”, de ezek sem vezettek **eredményre** és így a kérelmező az adásvételi szerződéssel **át karta adni a védett egyedeket** a Nemzeti Parknak, ugyanis azt előre teljes biztonsággal **nem láthatta**, hogy a vevő valós szándékai melyek lesznek, ezért a Ptk. **96.§-a** kapcsán a védett fajokról (természeti erőforrásokról) **külön nem rendelkezett**, hiszen ezt a szerződésben nem tüntették fel az egyedszámolás **képtelensége** miatt is, amit nagyon jól tett.

A kérelmező a hatósági eljárásban három olyan tanúval **igazolta** a jogszerű tulajdonszerzést a védett populáció kapcsán, akik ott nőttek fel és az **1960-es évek óta ismerik** az ingatlant, illetve a per ideje alatt felkutatta az időközben sajnos elhunyt [REDACTED] utódát, aki nem csupán **bizonyította** a természeti erőforrások (védett egyedek) nagyapja idején való meglétét, de [REDACTED] az Átadás-átvételi nyilatkozatával **megerősítette** édesanyja eladási szándékát a védett növényekről, ugyanakkor azokat S. Nagy Attila a Ptk. 96.§-a alapján **nem adta el** [REDACTED] mivel a védetté nyilvánítástól kezdve **a természeti erőforrás már nem része** az ingatlanoknak és a Tvt. 68.§.(2) bekezdés **nem írja elő kötelezettségként** a Tvt. 42.§. (3) bekezdés b) pontját, csupán utal rá a 68.§. (3) bekezdéssel, ha megindul az eljárás.

Tekintettel arra, hogy [REDACTED] a perben **végig azt bizonygatta**, hogy az ingatlanon **nincs védett növény**, mindezek miatt a hatósági és bírósági döntések **veszélyeztetik és károkat okoznak** a természeti értékekben, mivel az adásvétel engedélyezésének **meaakadáluozása felmenti a hatóságot** a kérelmező által korábban biztosított [REDACTED] szám alatti kert **felügyelete, ellenőrzése és bejárás joga alól**, ugyanis az állami tulajdon elvi kijelentése **semmit sem jelent** akkor, amikor az új tulajdonos **semmibe veszi** 2 ember 60 évi munkáját, illetve jelen ügyben **sem született döntés** a Tvt. 68.§. (3) bekezdése és a 42.§. (3) bekezdés b) pontja szerint, ezért a „**reflektív**” **jogi helyzet** kapcsán indította meg pert.

A Közösségi és Nemzeti Jog megsértett rendelkezései:

A fenti tényállásból következően a vitatott jogszabályoknak és döntéseknek meg kell **felelnie** a Nemzeti Jog kötelmének, melyek az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése alapján a T) cikk (3) bekezdésével és a 28. cikkével állnak fenn, tehát a Bíróságok **kötelesek** az Alaptörvény P) cikke (1) bekezdését, a XIII. cikkét, a XV. cikk (1) bekezdését és főleg a Tvt. **preambulumában** felhívott védett természeti értékek **hatékony védelmét** betartva eljárni.

Továbbá a Bíróságok az Alaptörvény R) cikk (2),(3) bekezdését és az I. cikk (2) bekezdését **mellőzve nem vették figyelembe** a IV. cikk (1) bekezdésében, a VI. cikk (1),(2) bekezdésében, a XXI. cikk (1),(2) bekezdésében foglalt **alapjogokat** a Tvt. 42.§. (3) bekezdés b) pontjának, a 68.§. (2),(3) bekezdésének alkalmazásakor, ezért **fellép** még a Tvt. 68.§. (4) bekezdése, a Ptk. 96.§-a, a 112.§. (1) bekezdése, a 121.§. (1) bekezdése **derogációja** is.

A kérelem indokolása:

Már a Kecskeméti közigazgatási és Munkaügyi Bíróság Ítélete is **rögzíti** azon **tényt**, hogy az **alperes által ismerten „néhány fajt csupán”** a Rend nyilvánított védetté, tehát a kérelmező a jelezett 4-6 tucat **védett egyed** és az ismeretlen számú **szaporulatát** már tulajdonba vette korábban és az, hogy a Tvt. 68.§. (2) bekezdése Alaptörvénysértő módon **reflektív** joggal élve a **Rend. alapján** a Jat **2.§. (2) bekezdését** súlyosan megsértve **visszamenőlegesen** írja elő az állami tulajdonba vételt az már régen meghaladta a tulajdonszerzéshez való jog bírálatát, vagyis **kizárólag** a védetté nyilvánítást **követően** lehet számon kérni a jogszerzés igazolását. „Jogszabály a **hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget**, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.”

Továbbá a Bíróság által is ismert a tiszafa kapcsán keletkezett **első hatósági levél**, melyben már szerepel a Tvt. 42.§. (3) bekezdésére hivatkozás, míg az igazságügyi szakértő katasztere alapján az 50 éves fa **sem lett átültetve**, tehát az eleve korábban ott volt, ugyanakkor a Tvt. 68.§. (3) bekezdése **elmulasztása** és a Rend. miatt a fa – **miniszteri bepanaszolása ellenére** – jogellenes **védelmen kívül** helyezése után a Bíróság álláspontja miatt az állami tulajdonban állással mégis **felmerül**, hogy akkor miképp kellene felőle **rendelkezni**, amikor az már **nem** védett és **nem** magántulajdon, ráadásul az NGO panaszával és a védelem **fenntartásával** sem értett egyet a Miniszter válasz a **kereskedelmi** okokra hivatkozva.

A kérelmező is elfogadja, hogy ugyan a tulajdonszerzésre az alkotmányból nem vezethető le alapjogi következtetés, azonban a védett növények **érdekében kezdeményezett** adásvételre 20 évvel azt követően került sor, hogy a hatóság már taxatíve **tudott** a védett egyedekről és **felügyelhet** a kertet, sőt a most csatolt hatósági okirat szerint a KNP Tájéegységvezetője az aláírt 2001. május 31-én kelt Előzetes Telepítési Tervet is elkészítette, tehát tudomásul lett véve a magántulajdon már az **elbirtoklás** révén is, ugyanis a Tvt. 68.§. (3) bekezdése szerint **nem lett rendelkezve** az állami tulajdonban állásról, ezért is hivatkozik tévesen a Bíróság a Tvt. 68.§. (8) bekezdésére, miután ex lege kijelenteni valamiről, hogy az állami tulajdon, csak a **res nullius** kapcsán **áll fenn**, de jelen esetben **tanúk igazolták** a kérelmező tulajdonát.

Továbbá a Bíróságok **mellőzték** az ügy szempontjából **releváns** Tvt. **68.§. (4) bekezdését** is, mivel a [REDACTED] által birtokolt kertre még a **korábbi tulajdonjogi viszonyok** vonatkoznak az **erdőről és a vadgazdálkodásról** szóló 1961. évi VII. Tv. **10.§. (2) bekezdése** alapján, ezért jogszerű létesítésről beszélünk, melyet a fia [REDACTED] szintén igazolt és ezt a kérelmező szintén **konzekvensen kérte** figyelembe venni, ugyanis erre tekintettel már a Ptk. **112.§. (1) bekezdése** miatt is **eladhatta** a védett egyedeket, melyeket a vevőnek nem szükséges külön okirattal igazolnia a Kúria álláspontjával szemben az állami tulajdon **elvi kijelentése** kapcsán, mert a Tvt. 68.§. (3) bekezdésével az **nem lett jogi formába öntve**.

Ugyancsak **mellőzte** a Bíróság az Ügyészség álláspontját, holott az igazságügyi **szakértővel megállapított** Tvt. hatálybalépését megelőző kertben való fellelhetőséget a **„telelési idő”** is **bizonyította**, hiszen a „strucc páfrány” a „hegyi pajzsika”, a „pirosló hunyor” a „téltemető” és a később védetté nyilvánított „illatos hunyor”, a „hóvirág” és a „mátrai madárhúr” **kivételével** ekkor a többi egyed **nem volt fellelhető**, ezért 2017. **január 1-március 6.** között **eleve nem is lehetett volna** a kertbe telepíteni, sőt még a fent nevezett fajok **átültetése** is **kérdéses**.

/2019.

Vagyis a Bíróságnak a tanúk magántulajdonra vonatkozó **ekvivalens** nyilatkozatain túl arra is figyelnie kellett volna, hogy az előző tulajdonosra a **korábbi** tulajdoni jogviszonyokat kell alkalmazni, továbbá a kérelmező **közvetlenül tőle** vásárolta az ingatlant és a hatóság **tudta ellenére sem került sor** az állami tulajdon megjelölésére a Tvt. 68.§. (3) bekezdése alapján, ezért az **önrendelkezési** jogok több szempontból **sérültek**, ugyanis jelen esetben a tényállás nagy részének tisztázása – a **viSSZAMENŐLEGES** joghatás feltárása mulasztása - **ellenére** vont le téves következtetést a Bíróság a kizárólagosan **követelt** tulajdonszerzésre vonatkozó **okirati bizonyítékkal**, hiszen annak számos **igazolását adta** a kérelmező.

Szintén releváns probléma forrása a hatóság és a Bíróság által is rögzített 1 példány „**kockás lilium**” **jogi helyzete**, miután azt a Duna-Dráva Nemzeti Park hatósági képviselőjétől **átvette** a kérelmező Átadás-átvételi Jegyzőkönyv alapján, de abból **nem** kapott és mivel szintén **nem döntöttek** a Tvt. 68.§.(3) bekezdése felől, ezért a felperes kérelemmel fordult az Igazgatóhoz, de annak csatolt válasza szerint „**birtokában nincsen**” a 2002. évi irat, de mindezek **ellenére** a visszaadásáról döntenie kellene, ha csak **nem tagadja** a hatóság annak kertben való létét.

Ugyancsak problémát vet fel azon **jogi helyzet**, hogy a kertben több olyan **lágyszárú növény is előfordul**, amelyet később a jogszabály védetté nyilváníthat, holott annak a tulajdonjoga sem lesz akkor tisztázott, ha a **taxative adásvételi szerződésbeli megjelölését** kéri utólag számon a Tvt. 68.§. (2),(3) bekezdése kapcsán, miután az ekkor is **reflexív jogi rendelkezés** lenne.

Mindezek alapján a vitatott jogszabályok és a Bíróságok döntései **expressis verbis elvonták** a kérelmező tulajdonhoz, az otthonhoz, a biztonságához, a megfelelő környezethez való jogát, melynek során nem csupán elvonták a beavatkozó által a természetben neki és az országnak okozott károk **megtérítetési** lehetőségét, de **akadályozzák** a védett egyedek **megóvását** is, hiszen jelen esetben [REDACTED] új tulajdonos **nem csupán tagadja** a kert értékeit, hanem azokat **károsítja** is jogellenes magatartásával, továbbá a szóban forgó ítélezési joggyakorlat **viSSZAMENŐLEGES** jogalkalmazása a kérelmező tulajdonjogát, míg az adásvételi szerződésben szereplő védett egyedek értékeit az Alaptörvény **P) cikk (1) bekezdésével** biztosított garanciái ellenére **diszkriminálja**.

A **vitatott** Tvt. 42.§. (3) bekezdés b) pontja, a 68.§. (2),(3) bekezdése **sértik** a Jat. **2.§. (2),(4) bekezdését**, sőt fennáll még a 16.§. (1),(2) bekezdésének, a 17.§.(2) bekezdésének, a 18.§.(2) bekezdésének, a 21.§.(1) bekezdésének, a 22.§.(1) bekezdés c) pontjának **mulasztása**, illetve a Tvt. **preambulumában felhívott hatékony természetvédelemmel és a biológia sokféleség oltalmával szembeni jogsértés** is megvalósult, de a fenti normatívák **ellentmondanak** még a jogszabályszerkesztéséről szóló 61/2009.(XII.14.)IRM r. **2.§-ának**, az 51.§. (3) bekezdésének, a 88.§. (1) bekezdésének, ezért a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. Tv. 97.§.(2) bekezdésében foglaltakat **expressis verbis derogálja** a Bíróság és a hatóság.

Az Alaptörvény 28. cikke alapján a Pp. **3.§-a**, a Tvt. **preambuluma** és az **1.§-a**, továbbá még a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. Tv. **2.§. (2) bekezdése** is **sérült** a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, valamint a Kúria Ítéletével, ezért az Alaptörvényben foglalt **alapelvet** követve kell elbírálni a felperes kérelmeit.

„A bíróságok a jogalkalmazási tevékenységük során **biztosítják** a jogszabályok érvényesülését.”

Az Alkotmánybírósághoz intézett kérelem tárgya:

A fentiekre tekintettel a kérelmező felperes **kéri** a **14K.27.618/2017/22.** számú Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Kúria **Kfv.VI.37.990/2018/8.** számú **Ítéletének**, továbbá a Tvt. **42.§. (3) bekezdés b) pontja** és a **68.§. (2),(3) bekezdése megsemmisítését**.

Az indítványozó hozzáárul az adatainak a nyilvánosságához, miután más magánszemély is érintett, ugyanis védett növény sok ingatlanon előfordult – gondoljunk csak a hóvirágra – a Tvt. hatálybalépése előtt is, amelyek miatt ex lege van kimondva az állami tulajdon, továbbá a kérelmező csak a releváns iratokat csatolja a panaszához a KNP Előzetes Telepítési Terve, a válasza és [REDACTED] tulajdonszerzési szerződéseinek a megküldése mellett.

Baja, 2019. szeptember 15.

Tisztelettel: S. Nagy Attila

S. Nagy Attila

NEMZETI ÖKOLÓGIAT